

SIU/146/12.00.01/2025

**64 § Siuntion kunnan esi- ja perusopetuksen oppilaaksiottoperiaatteet
1.8.2025 alkaen**

Julkinen

Valmistelija

*Sivistystoimenjohtaja Eero Kling
etunimi.sukunimi@siuntio.fi*

Sivistyslautakunta on kokouksessaan 13.6.2018 § 64 hyväksynyt Siuntion kunnan oppilaaksiottoperiaatteet 14.6.2018 alkaen.

Opetushallitus on 13.2.2025 päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 lukuihin

Luku 1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta

Luku 2 Perusopetus yleissivistyksen perustana

Luku 3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Luku 4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Luku 5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

Luku 6 Oppimisen arviointi

Luku 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Luku 8 Oppilashuolto

Muutosmääräyksen myötä myös voimassa olevat oppilaaksiottoperiaatteet tulee tarkistaa muuttuneen lainsäädännön mukaiseksi. Laaditussa ehdotuksessa yhtenäistetään suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaaksiottoperiaatteet ja selkeytetään esiopetuksen oppilaaksiottoperiaatteita.

Kunnan velvollisuus järjestää esi- ja perusopetusta

Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta oppivelvollisuuslain 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun varhennetun oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka tämän lain 27 §:n nojalla aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin sekä perusopetusta lapsille, joiden perusopetus on päätetty aloittaa tämän lain 27 §:n nojalla vuotta säädettyä aikaisemmin. Kunta voi järjestää tässä laissa tarkoitetut palvelut itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia ne lain 7 tai 8 §:ssä tarkoitetulta perusopetuksen järjestäjältä. Kunta voi hankkia

esiopetuspalvelut myös muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta. Kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään tämän perusopetuslain mukaisesti.

Kunta, jossa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, on velvollinen järjestämään perusopetuksen ja esiopetuksen erikseen kumpaakin kieliryhmää varten.

Oppilaan esiopetus- koulupaikan määräytyminen
Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle perusopetuslaissa tarkoitettua opetusta saavalle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämipaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu varhaiskasvatuspaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämipaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa.

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa perusopetuslain 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää.

Säädökset tarkoittavat sitä, että kunnan on tehtävä päätös oppilaan lähikoulusta tai muusta opetuksen järjestämipaikasta. Kunta voi muuttaa opetuksen järjestämipaikkaa vain perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä.

Lähikoululla ja muulla lainsäädännön tarkoittamalla opetuksen järjestämipaikalla tarkoitetaan paikkaa, johon oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Lisäksi esi- ja perusopetuksessa olevan oppilaan päivittäinen koulumatka ei saa kestää yli laissa säädettyjen aikarajojen (32 § 2 mom.).

Koulutuspaikka

Perusopetuksessa oppilaalla on oikeus käydä hänelle perusopetuslain mukaisesti osoitettua lähikoulua. Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun. Oppilaita otettaessa lähikoulupäätöksen saaneisiin hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Ns. toissijaisen koulun oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista (32 § 3 mom.). Jos mainittu edellytys asetetaan, se on syytä todeta oppilaaksi ottamista koskevassa päätöksessä.

Kunta voi päättää, että kunnan järjestämään opetukseen otetaan ensi sijassa omassa kunnassa asuvia oppilaita. Tällä on käytännössä merkitystä silloin, kun paikkoja on vähemmän kuin hakijoita. Tästä ja muista mahdollisista valintaperusteista tulee ilmoittaa etukäteen. Valintaperusteiden tulee olla selkeät ja soveltamisen kannalta on helpompi, jos perusteita on vähän.

Kunta voi myös päättää, että osa tai kaikki oppilaspaikat ovat vapaasti haettavissa taikka niin, ettei ns. toissijaisille hakijoille varata ollenkaan oppilaspaikkoja. Tämä koskee sekä omasta kunnasta että vieraasta kunnasta hakevia lapsia. Jos kunnan kouluissa tai muissa opetuksen järjestämispaikoissa on oppilaspaikkoja vapaana, eikä kunta ole päättänyt, että toissijaisia hakijoita ei oteta, on kaikkiin ns. toissijaisiin hakijoihin, niin omasta kuin vieraasta kunnastakin hakeviin, sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.

Oppilaaksiottoon liittyvät päätökset ja päätäntävalta

Perusopetuslain 26 a §:n mukaan oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Lapsen huoltajan velvollisuus on huolehtia siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Huoltaja voi hakea lapselleen esiopetuspaikkaa kunnan järjestämästä esiopetuksesta. Paikan myöntämisestä laaditaan hallintolain mukainen viranhaltijapäätös.

Perusopetuslaki edellyttää, että oppilaaksiotossa määritellään sekä lähikoulu että periaatteet oppilaaksiotolle. Siuntion kunnan oppilaaksiottoperiaatteissa määritellään, miten esiopetuspaikka ja lähikoulu osoitetaan ja millä perusteilla oppilaat otetaan koulun oppilaiksi.

Koska esitetyissä oppilaaksiottoperiaatteissa lähikoulu määritellään lähtökohtaisesti oppilaan äidinkielen mukaan ja koska kunnassa ei ole kuin yksi koulu kummallekin kieliryhmälle, oppilaille ei tehdä erillisiä lähikoulupäätöksiä.

Perusopetuslain mukaan oppilaalla ei ole velvollisuutta osallistua perusopetukseen. Huoltaja päättää, osallistuuko lapsi perusopetukseen vai suorittaako hän perusopetuksen oppimäärän jollakin muulla tavalla. Tämän takia valitessaan, että lapsi osallistuu perusopetukseen, huoltajan tulee ilmoittaa lapsensa kouluun. Huoltaja voi hakea koulupaikkaa joko lapselle osoitetusta lähikoulusta tai jostakin muusta koulusta. Oppilaalla on subjektiivinen oikeus saada oppilaspaikka hänelle osoitetusta lähikoulusta. Oppilaaksiotosta on laadittava oma hallintolain mukainen viranhaltijapäätös.

Siuntion kunnan hallintosäännön 64 § 23. kohdan mukaisesti sivistyslautakunta päättää esi- ja perusopetuksen oppilasalueista ja oppilaaksi otton periaatteista. Hallintosäännön 68 § 14. kohdan mukaan sivistystoimen johtaja päättää sivistyslautakunnan ohjeiden mukaan oppilaan koulunkäynnistä muussa kuin lähikoulussa tai että oppilaan jokin aine opetetaan erityisestä syystä muussa kuin omassa lähikoulussa. Hallintosäännön 73 § 9. kohdan mukaan koulun rehtori päättää sivistyslautakunnan ohjeiden mukaisesti oppilaaksiotosta. Varhaiskasvatuspäällikkö päättää hallintosäännön 70 § 1. kohdan mukaisesti varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisestä.

Liitteenä Siuntion kunnan oppilaaksiottoalueet ruotsinkielisessä perusopetuksessa vuosiluokkien 7 -9 osalta

Sivistystoimenjohtajan ehdotus

Sivistyslautakunta

1. hyväksyy Siuntion kunnan esi- ja perusopetuksen oppilaaksiottoperiaatteet seuraavasti:

Esiopetus

Esiopetuspaikka osoitetaan suomen- ja ruotsinkielisen esiopetuksen osalta seuraavien tärkeysjärjestyksissä olevien periaatteiden mukaisesti:

Suomenkielinen esiopetus

1. Esiopetukseen otetaan ensisijaisesti omassa kunnassa asuvia suomen- tai muun kuin ruotsin kieltä äidinkielenään olevia lapsia.
2. Lapselle osoitetaan esiopetuspaikka siten, että hänellä on mahdollisuus jatkaa opintojaan lähikoulussa, jossa esiopetusryhmä sijaitsee perusopetuksen oppilaaksiottoperiaatteiden mukaisesti.
3. Oppilaan tarvitsemat ryhmäkohtaiset tukimuodot tai oppilaskohtaiset tukitoimet edellyttävät opiskelua tietyssä esiopetuksen paikassa.
4. Esiopetukseen voidaan ottaa toisessa kunnassa kirjoilla olevia oppilaita edellyttäen, että
- esiopetusryhmässä on vapaita paikkoja huomioiden lakisääteinen aikuinen-

lapsi suhdeluku;

- toimenpide ei aiheuta esiopetuksen lisäryhmän muodostamista;
- toimenpide ei aiheuta kunnalle lisäresurssin tarvetta (henkilöstö, opetusvälineet, opetustilaa koskevat muutostyöt)

Mikäli oppilas tarvitsee esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta, oppilaspaikan myöntäminen edellyttää oppilaan kotikunnan maksusitoumusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta. Mikäli hakijoita esiopetukseen on muista kunnista enemmän kuin vapaita oppilaspaikkoja, oppilaat valitaan arpomalla.

Ruotsinkielinen esiopetus

1. Esiopetukseen otetaan ensisijaisesti omassa kunnassa asuvia äidinkieleltään ruotsinkielisiä oppilaita.
2. Esiopetukseen voidaan ottaa myös omassa kunnassa asuvia muun kuin ruotsinkielisiä oppilaita.
3. Esiopetukseen voidaan ottaa toisessa kunnassa kirjoilla olevia oppilaita edellyttäen, että
  - esiopetusryhmässä on vapaita paikkoja huomioiden lakisääteinen aikuinen-lapsi suhdeluku;
  - toimenpide ei aiheuta esiopetuksen lisäryhmän muodostamista;
  - toimenpide ei aiheuta kunnalle lisäresurssin tarvetta (henkilöstö, opetusvälineet, opetustilaa koskevat muutostyöt)

Mikäli oppilas tarvitsee esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta, oppilaspaikan myöntäminen edellyttää oppilaan kotikunnan maksusitoumusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta. Mikäli hakijoita muista kunnista on enemmän kuin vapaita oppilaspaikkoja, oppilaat valitaan arpomalla.

Perusopetus

1. Lähikoulun määräytyminen

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle perusopetuslaissa tarkoitettua opetusta saavalle lain 6 §:n 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa.

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa perusopetuslain 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatuspillistä järjestelmää.

Aleksis Kiven koulu

Koulussa annetaan opetusta vuosiluokilla 1.-9. Koulu on

- joko suomea tai jotain muuta kuin ruotsia äidinkielenään puhuvien oppilaiden lähikoulu.
- muuta kuin ruotsin kieltä äidinkielenään puhuvan oppilaan lähikoulu, mikäli hän ei halua jatkaa opintojaan Sjundeå svenska skolanissa ruotsinkielisen esiopetuksen jälkeen.

Sjundeå svenska skola

Koulussa annetaan opetusta vuosiluokilla 1.-6. Koulu on

- ruotsia äidinkielenään puhuvan oppilaan lähikoulu.
- muuta kuin ruotsin kieltä äidinkielenään puhuvan ruotsinkielisen esiopetuksen suorittaneen oppilaan lähikoulu.

Oppilaalle, joka on suorittanut ruotsinkielisen perusopetuksen vuosiluokilla 1. - 6., osoitetaan vuosiluokkien 7. - 9. ajaksi lähikoulu hänen kotiosoitteensa mukaan joko Källhagens skolasta tai Winellska skolanista liitteenä olevan kartan mukaisesti.

Jonkin muun koulun osoittaminen lähikouluksi

Sivistystoimen johtajalla on kunnan hallintosäännön 68 § 14. kohdan mukaisesti oikeus osoittaa tarvittaessa yksittäiselle oppilaalle jokin muu koulu lähikouluksi. Mikäli oppilas muuttaa kesken opintojensa vakituisesti asumaan toisen kunnan alueelle, uusi asuinkunta osoittaa hänelle uuden lähikoulun.

1. Oppilaaksiotto

Ensisijainen oppilaaksiotto

Siuntion kunnan peruskouluihin otetaan ensisijaisesti oman kunnan oppilaita. Siuntion hallintosäännön 73 § mukaisesti rehtori ottaa oppilaat niiden vuosiluokkien ajaksi, joita asianomaisessa koulussa opetetaan.

Toissijaisen oppilaaksioton periaatteet:

Toissijaisessa oppilaaksiotossa täytetään ensisijaisen oppilaaksioton yhteydessä muodostettaviin perusopetusryhmiin mahdollisesti vapaaksi jäävät paikat.

- Toissijainen oppilaaksiotto ei saa aiheuttaa uuden perusopetusryhmän muodostumista tai muuta lisäresurssin tarvetta.
- Aleksis Kiven kouluun voidaan ottaa ulkokuntalaisia oppilaita huomioiden edellä mainittu periaate.

- Ulkokuntalainen oppilas voidaan ottaa Sjundeå svenska skolanin 1. luokalle, mikäli hän on äidinkieleltään ruotsinkielinen tai hän on todistettavasti suorittanut esiopetuksen ruotsin kielellä. Muille vuosiluokille voidaan ottaa vieraskuntalainen oppilas, mikäli hän on äidinkieleltään ruotsinkielinen tai hän on suorittanut aikaisemmat perusopetuksen opinnot ruotsin kielellä.
- Mikäli samat hakukriteerit täyttäviä hakijoita on enemmän kuin vapaita oppilaspaikkoja, oppilaat valitaan arpomalla.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaaksiotto
Siuntion kunta järjestää tarvittaessa perusopetukseen valmistavaa opetusta suomenkielisessä perusopetuksessa. Opetukseen otetaan vain kunnan alueella asuvia oppilaita.

2. Valtuuttaa sivistystyöjohtajan tekemään periaatteisiin teknisluontoisia muutoksia esimerkiksi hallintosääntöuudistukseen liittyen.

Käsittely

Varajäsen Martin poistui esteellisenä pykälän käsittelyn ajaksi klo 18:35-18:40.
Hallintolaki 28 §, 7. mom.

Päätös

Ehdotuksen mukaan.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Liitteet

Oppilaaksiottokartta ruotsinkieliset 7-9 luokan oppilaat